



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 111

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 6 februarie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 399 din 17 septembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. j) din această ordonanță de urgență, și a Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004	2–5
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
35.	— Hotărâre privind aprobarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată
	6–8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 399**

din 17 septembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. j) din această ordonanță de urgență, și a Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și a Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, excepție ridicată de Vasile Pasaniuc și alții, prin Asociația formațiilor de luptă din 21 decembrie 1989 București, în Dosarul nr. 15.128/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal, care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.189D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției. Criticile de neconstituționalitate extrinsecă sunt neîntemeiate, deoarece delegarea legislativă este permisă, iar Guvernul, în aprecierea politicilor publice, trebuie să dispună de o anumită marjă de apreciere. Guvernul a motivat considerentele care l-au determinat să acționeze pe calea ordonanțelor de urgență. În sfârșit, cu referire la criticile raportate la art. 47 din Constituție,

arată că indemnizația care constituie obiectul dispozițiilor normative criticate nu este garantată la nivel constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 15.128/3/2016, **Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și a Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004.** Excepția a fost ridicată de Vasile Pasaniuc și alții, prin Asociația formațiilor de luptă din 21 Decembrie 1989 București, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de acordare a unor despăgubiri în temeiul Legii nr. 341/2004.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că prin Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 a fost recunoscut un raport juridic de obligații între statul român și victimele evenimentelor din Decembrie 1989. Pentru a stabili întinderea dreptului la reparație cuvenită acestor persoane, art. 3 din legea amintită a prevăzut o serie de titluri. Aceste titluri s-au acordat în temeiul principiilor stabilite în art. 2 din aceeași lege. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 abrogă aceste principii, lăsând fără temei legal titlurile menționate, și instituie în același timp un „supratitlu” pe criterii stabilite *ad-hoc*.

6. Autorii excepției arată că, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 din Legea nr. 341/2004, li s-a acordat titlul de Luptător Remarcant prin Fapte Deosebite și au beneficiat de o indemnizație reparatorie, potrivit art. 4 alin. (4) din aceeași lege. Ulterior, prin art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010

pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, introdus prin Legea de aprobare nr. 283/2011, art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare, s-a prevăzut că indemnizațiile reparatorii prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 nu se acordă în anii 2012, 2013 și 2014. Prin art. 13 alin. (1) lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 s-a prevăzut că, în anul 2015, indemnizațiile prevăzute de Legea nr. 341/2004 se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2014. Consecutiv însă, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a desființat dreptul în mod abuziv stabilit conform dispozițiilor art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004. Or, o asemenea desființare este contrară Constituției, deoarece recunoștința pentru contribuția în obținerea victoriei în Revoluția din 1989 se află în competența materială a organelor reprezentative ale poporului, respectiv Parlamentul și Președintele, și nu a Guvernului. În sprijin, autorii evocă Decizia Curții Constituționale nr. 34 din 17 februarie 1998, potrivit căreia modificarea ori unificarea legislației într-un domeniu sau altul nu justifică, prin ea însăși, emiterea unei ordonanțe de urgență. De asemenea, în sprijinul criticii potrivit căreia Guvernul nu poate acționa, prin intermediul prerogativei prevăzute de art. 115 din Constituție, pentru a reglementa în domeniul rezervat Parlamentului, sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 258 din 14 martie 2006, nr. 421 din 9 mai 2007 și nr. 447 din 29 octombrie 2013.

7. Așa fiind, autorii excepției susțin că dispozițiile criticate sunt neconstituționale, întrucât, potrivit competenței stabilite de art. 102 alin. (1) și art. 74 alin. (3) din Constituție, Guvernul nu putea modifica Legea nr. 341/2004 prin emiterea unor ordonanțe. De asemenea, arată că a existat o contradicție între declarațiile publice ale Guvernului și faptele acestuia.

8. Totodată, consideră că prin modificarea titlurilor stabilite de Legea nr. 341/2004 și derobarea de obligația de a plăti indemnizațiile prevăzute de lege au fost încălcate prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție.

9. Autorii excepției susțin și că nu a existat o situație extraordinară care să justifice emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014. În acest sens, arată că există o necorelare între motivele invocate de Guvern în nota de fundamentare și efectele reglementării. Astfel, deși Guvernul invocă „reluarea plăților privind indemnizațiile reparatorii pentru toate categoriile de beneficiari, conform prevederilor Legii nr. 341/2004, aprobat pentru anul 2015”, în realitate, nu pot fi avute în vedere toate categoriile de beneficiari, întrucât numai indemnizațiile dispuse de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 nu s-au acordat în anii 2012, 2013 și 2014.

10. În plus, de vreme ce dispozițiile Legii nr. 283/2011, care prevedeau că nu se acordă aceste indemnizații, nu au fost prorogate pentru anul 2015, nu era necesară o ordonanță care să prevadă reluarea acestor plăți. De altfel, autorii susțin că nu se poate vorbi de „reluarea unor plăți”, de vreme ce dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 nu se mai regăsesc în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014. Mai arată că nu sunt reale nici motivele invocate de Guvern referitoare la eliminarea dificultăților în executarea bugetului de stat și încadrarea în bugetul aprobat pentru anul 2015, acestea fiind

contrazise de afirmațiile publice făcute de ministrul finanțelor publice și de prim-ministru.

11. Totodată, autorii excepției susțin că Guvernul a folosit impropriu limba română în actele normative criticate și a mistificat adevărul istoric, ceea ce aduce atingere art. 33 alin. (3) din Constituție.

12. De asemenea, consideră că prin actele normative criticate s-a creat o discriminare în cadrul aceleiași categorii de revoluționari, fiind omise, sub aspectul acordării titlurilor, pe criterii geografice, temporale sau factice, persoane care au avut contribuții determinante la desfășurarea Revoluției din 1989.

13. Totodată, consideră că prelungirea suspendării efectelor Legii nr. 341/2004 pe parcursul a 6 ani și persecuția politică asupra comunității Luptătorilor Remarcați prin Fapte Deosebite, pe parcursul ultimilor 3 ani, cu perspectiva generalizării pe viață, contravin protecției conferite în baza art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Autorii excepției consideră că au fost încălcate și prevederile constituționale referitoare la dreptul de proprietate, întrucât indemnizațiile prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 constituie un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol la Convenția mai sus amintită. Astfel, eliminarea indemnizației reparatorii pentru Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite reprezintă o trecere silită a bunului din proprietatea privată în proprietatea publică, printr-o ordonanță de urgență, fapt nepermis de art. 115 alin. (6) din Constituție.

15. În final, autorii excepției susțin că actele normative criticate au fost emise cu încălcarea dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, fiind inaccesibile, imprecise și imprevizibile.

16. **Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere bogata jurisprudență a Curții Constituționale prin care a fost constatată constituționalitatea prevederilor criticate.

17. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum reiese din motivarea acesteia, îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014. De

asemenea, obiect al excepției îl constituie și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 18 decembrie 2014 și aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 6 aprilie 2015. Autorii excepției critică atât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 în ansamblul său, cât și, în special, dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. j) din această ordonanță de urgență, dispoziții care au următorul conținut: „*În anul 2015 se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2014 următoarele drepturi: [...] j) indemnizațiile prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.*” Totodată, obiect al excepției îl constituie și dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 44 din 19 ianuarie 2015.

21. Curtea observă că prevederile art. 13 alin. (1) lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 au fost abrogate prin dispozițiile art. 44 alin. (1) pct. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Dar, având în vedere că, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, sunt supuse controlului de constituționalitate și dispozițiile din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea este în mod legal investită și cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014.

22. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 22 alin. (1) și (2) privind dreptul la viață, art. 33 alin. (3) — *Accesul la cultură*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 74 alin. (3) — *Inițiativa legislativă*, art. 102 alin. (1) referitor la rolul Guvernului și art. 115 alin. (4) și (6) — *Delegarea legislativă*. De asemenea, aceștia invocă încălcarea art. 3 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea torturii, respectiv interzicerea discriminării și art. 1 din Primul Protocol la convenția menționată, privind proprietatea.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că a analizat în numeroase ocazii constituționalitatea prevederilor criticate în prezenta cauză, din perspectiva mai multor texte și principii constituționale. În una dintre aceste decizii, Curtea a examinat critici similare cu cele formulate și în prezenta cauză, respectiv Decizia nr. 660 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 3 martie 2017. Ca atare, în rezumat, în cele ce urmează, Curtea va expune considerentele avute în vedere în această decizie care rămân relevante.

24. Astfel, în paragraful 34 al deciziei precitate, Curtea a reamintit jurisprudența sa anterioară și a statuat că prin

modificările aduse Legii nr. 341/2004 de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și de Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 nu sunt contracarate măsuri legale adoptate de Parlament care vizează drepturi fundamentale și a constatat îndeplinirea condițiilor constituționale privind emiterea celor două acte normative. Având în vedere cele prezentate în expunerea de motive a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, precum și faptul că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, Curtea a constatat că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor criticate, raportată la art. 115 alin. (4) din Constituție, este neîntemeiată.

25. Cât privește critica referitoare la inexistența unei situații extraordinare, care să fi justificat emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, Curtea a observat că, referindu-se la categoriile de „beneficiari” ai Legii nr. 341/2004 menționați în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, în excepția de neconstituționalitate soluționată erau în discuție categoriile de persoane îndreptățite să primească indemnizație reparatorie potrivit conținutului acestei legi anterior modificărilor aduse prin ordonanța de urgență menționată. Or, în mod evident, în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, Guvernul nu putea avea în vedere decât reglementările Legii nr. 341/2004 în redactarea de la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, respectiv cele modificate prin această ordonanță de urgență. În consecință, a conchis Curtea, Guvernul s-a referit la categoriile de beneficiari ai indemnizației stabiliți prin acest din urmă act normativ, iar nu la reglementarea anterioară.

26. Referitor la criticile potrivit cărora nu sunt susținute motivele invocate de Guvern referitoare la necesitatea eliminării dificultăților în exercitarea bugetului de stat și încadrarea în bugetul aprobat pentru anul 2015, întrucât ar fi existat declarații publice ale unor membri ai Guvernului care contraziceau aceste motive, Curtea a apreciat că aceste afirmații publice nu pot fi considerate un criteriu obiectiv de apreciere a conformității celor afirmate printr-un act normativ cu realitatea bugetară, ci constituie o simplă declarație de intenție politică și de program de guvernare, care rămâne însă supusă discuției până la concretizarea normativă a acesteia.

27. Mai departe, analizând respectarea condițiilor constituționale de emitere a Ordonanței Guvernului nr. 1/2015, Curtea a observat că aceasta a fost adoptată în baza art. 1 pct. I.1 și pct. X din Legea nr. 184/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 29 decembrie 2014, lege care a permis Guvernului să adopte ordonanțe pentru modificarea și completarea Legii nr. 341/2004, și, ca atare, a reținut caracterul neîntemeiat al acestei critici de neconstituționalitate.

28. În continuare, examinând criticile de neconstituționalitate raportate la prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea a reamintit jurisprudența sa potrivit căreia dispozițiile criticate nu conțin, în sine, nicio dispoziție cu caracter retroactiv, textele urmând a-și găsi aplicarea exclusiv de la data intrării în vigoare. Astfel, prin noua reglementare nu se anulează vechile titluri, ci doar se stabilesc categoriile de persoane care vor beneficia, în condițiile noii reglementări, de recunoștință și grațitudine.

29. În ceea ce privește critica potrivit căreia dispozițiile de lege criticate instituie o discriminare în cadrul aceleiași categorii de revoluționari — *Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite* —, prin sistarea plății indemnizației lunare reparatorii, Curtea a reamintit că normele supuse controlului de constituționalitate se aplică tuturor destinatarilor săi, fără ca între aceștia să existe privilegii sau discriminări, astfel încât nu a putut fi reținută încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea a arătat că negarea posibilității legiuitorului de a modifica sau de a abroga o normă ar însemna negarea competenței sale legislative, ceea ce este inadmisibil. Din contră, legiuitorul, fie el originar, fie delegat, trebuie să vegheze la asigurarea stabilității economice a țării și să ia măsuri în consecință.

30. Mai departe, cu referire la critica potrivit căreia sistarea plății indemnizației reparatorii contravine prevederilor constituționale ale art. 44, Curtea a reamintit că dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare. Ca atare, indemnizația se acordă în condițiile Legii nr. 341/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015.

31. Analizând, în continuare, motivele invocate de autorii excepției privind încălcarea prevederilor art. 33 alin. (3) din Constituție, Curtea a observat că problemele privind corectitudinea lingvistică a actelor normative ori interpretarea

istorică reprezentând temeiul unor reglementări nu reprezintă aspecte ce revin competenței de control a Curții Constituționale.

32. De asemenea, referitor la critica privind caracterul inaccesibil, imprecis ori imprevizibil al normelor de drept supuse analizei de constituționalitate, Curtea a remarcat că erau vizate modificările aduse Legii nr. 341/2004 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014. Or, Curtea a constatat că emiterea acestei ordonanțe de urgență a avut în vedere tocmai reglementarea unor prevederi clare, fără echivoc, menite să descurajeze abuzurile și încălcarea legii, precum și plata, în temeiul criteriilor stabilite prin lege, a indemnizațiilor reparatorii.

33. Cât privește critica raportată la prevederile art. 3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea torturii, Curtea a apreciat că acestea nu sunt incidente în cauză.

34. În finalul Deciziei nr. 660 din 8 noiembrie 2016, referitor la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014, Curtea a observat că autoarea excepției nu a formulat critici de neconstituționalitate distincte privind acest act normativ, ci le-a inclus în cadrul criticilor vizând Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015, astfel că cele reținute cu privire la aceste din urmă acte normative sunt aplicabile și în privința Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014.

35. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, Curtea apreciază că soluția și considerentele deciziei mai sus invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

36. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Pasaniuc și alții, prin Asociația formațiilor de luptă din 21 decembrie 1989 București, în Dosarul nr. 15.128/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în ansamblul său, precum și, în special, dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. j) din această ordonanță de urgență, și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE privind aprobarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 164 alin. (3) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Prezenta hotărâre reglementează procedura de stabilire și aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(2) În vederea stabilirii și/sau actualizării anuale a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, procedura prevăzută la art. 164 alin. (3) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (2), Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale beneficiază de expertiza unei instituții de cercetare specializate în analiza și evaluarea de impact a politicilor din domeniul pieței muncii, contractată în condițiile legii.

Art. 2. — În aplicarea prezentei proceduri, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale are următoarele atribuții:

a) stabilirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea mecanismului de stabilire, actualizare și evaluare a gradului de adecvare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;

b) prezentarea Raportului anual privind actualizarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată realizat de instituția de cercetare specializată în analiza și evaluarea de impact a politicilor din domeniul pieței muncii, prevăzută la art. 1 alin. (3), și înaintarea recomandării ministerului către Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social în vederea stabilirii și actualizării valorii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 3. — Raportul anual privind actualizarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată conține:

a) actualizarea anuală a valorilor indicatorilor socioeconomiци stabiliți pentru ajustarea salariului minim, conform setului de criterii, și a valorilor indicatorilor pentru monitorizarea și evaluarea impactului asupra mediului economic și social stabiliți potrivit prezentei hotărâri;

b) monitorizarea efectelor salariului minim și evaluarea impactului real ex post asupra pieței forței de muncă și asupra mediului economic și social;

c) calculul valorilor actualizate ale salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în baza formulei prevăzute la art. 5 și evaluarea gradului de adecvare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în funcție de nivelul orientativ de 47%-52% al ponderii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în câștigul salarial mediu brut;

d) evaluarea ex ante a impactului ajustării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pe baza formulei de actualizare asupra mediului economic și social prin metode statistice și econometrice avansate.

Art. 4. — (1) Criteriile avute în vedere pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată sunt cele prevăzute la art. 164 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

(2) Setul de indicatori necesari stabilirii/actualizării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată sunt: rata inflației anuale prognozate, produsul intern brut, denumit în continuare PIB, prognozat, populația ocupată prognozată și câștigul salarial mediu brut lunar prognozat.

(3) Setul de indicatori pentru evaluarea anuală a impactului salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată sunt: rata sărăciei în muncă, rata sărăciei în rândul salariaților, rata sărăciei în rândul salariaților remunerați la nivelul salariului minim, rata sărăciei relative, inegalitatea distribuției salariale, indicele inegalității veniturilor, rata de ocupare total, pe grupele de vârstă: 15-24 ani, 25-54 ani, 55-64 ani și pe sexe, costul unitar al muncii și cifra de afaceri pe sectoare de activitate.

(4) Pentru aplicarea mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată următoarele instituții furnizează Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale datele necesare, după cum urmează:

a) Institutul Național de Statistică furnizează următorii indicatori: câștigul salarial mediu brut lunar, PIB, populația ocupată, indicele prețurilor de consum, denumit în continuare IPC, rata sărăciei relative, rata sărăciei în muncă, rata sărăciei în rândul salariaților, indicele inegalității veniturilor, rata de ocupare total, pe grupele de vârstă: 15-24 ani, 25-54 ani, 55-64 ani și pe sexe, cifra de afaceri pe sectoare de activitate și productivitatea muncii;

b) Comisia Națională de Strategie și Prognoză, denumită în continuare CNSP, furnizează următorii indicatori: rata inflației anuale prognozate, PIB anual prognozat, populația ocupată anuală prognozată, câștigul salarial mediu brut lunar prognozat.

(5) Pentru stabilirea indicatorilor prognozați se vor utiliza indicatorii din prognoza interimară de toamnă a Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, care va fi pusă la dispoziția Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale până la data de 10 octombrie a anului curent.

Art. 5. — (1) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește și se actualizează anual cu suma dintre rata medie anuală a inflației prognozate și rata de creștere reală anuală a productivității muncii prognozate, conform formulei:

$$\text{Salariu de bază minim brut}_{t+1} = \text{Salariu de bază minim brut}_t * \left(1 + \frac{\text{Rata inflației}_{t+1/t}}{100} + \frac{\text{Rata de creștere reală a productivității muncii}_{t+1/t}}{100}\right)$$

(2) În înțelesul prezentei hotărâri, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) salariul de bază minim brut_{t+1}: salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată actualizat pentru anul următor;

b) salariul de bază minim brut_t: salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare, aferent anului curent;

c) rata medie anuală a inflației se calculează scăzând 100 din indicele mediu anual al prețurilor de consum, care măsoară evoluția de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și a

tarifelor serviciilor utilizate de către populație în anul curent față de anul precedent conform Ordinului președintelui Institutului Național de Statistică nr. 14/2007 privind metodologia anchetei statistice a prețurilor de consum al populației;

d) rata inflației $_{t+1/t}$: rata medie anuală a inflației prognozată de Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru anul următor față de anul curent;

e) productivitatea muncii prognozată se calculează ca raport între produsul intern brut prognozat și populația ocupată prognozată, indicatori furnizați de Comisia Națională de Strategie și Prognoză;

f) rata de creștere reală anuală a productivității muncii $_{t+1/t}$ se calculează pe baza productivității muncii prognozate pentru anul următor față de productivitatea muncii prognozată pentru anul curent, utilizând valori reale pentru produsul intern brut;

g) câștigul salarial mediu brut lunar reprezintă media la nivel național a sumelor brute plătite salariaților de către agenții economici în perioada de referință, cuprinzând: sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul lucrat și pentru timpul nelucrat, sumele brute plătite din fondul de salarii sub forma drepturilor în natură și ajutoarelor bănești, sumele brute acordate salariaților, ca stimulente, din profitul net al unității, sumele brute plătite din alte fonduri decât din fondul de salarii, conform Ordinului președintelui Institutului Național de Statistică nr. 614/2008 privind metodologia cercetării statistice pentru costul forței de muncă;

h) câștigul salarial mediu brut lunar prognozat reprezintă câștigul salarial mediu brut lunar prognozat pentru anul următor de Comisia Națională de Strategie și Prognoză;

i) produsul intern brut este egal cu suma valorilor adăugate brute ale diferitelor sectoare instituționale sau ale diferitelor ramuri de activitate, la care se adaugă impozitele și se scad subvențiile pe produse care nu sunt repartizate pe sectoare și ramuri de activitate, conform Ordinului președintelui Institutului Național de Statistică nr. 193/2009 privind stabilirea Metodologiei de elaborare a conturilor naționale nefinanciare în România;

j) populația ocupată, conform Ordinului președintelui Institutului Național de Statistică nr. 147/2021 privind aprobarea metodologiei cercetării statistice Ancheta forței de muncă în gospodăria (AMIGO), cuprinde persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 89 de ani, în ani împliniți, la sfârșitul săptămânii de referință, care în cursul săptămânii de referință se încadrează în una din următoarele categorii:

(i) persoane care în cursul săptămânii de referință au lucrat cel puțin 1 oră contra plată sau pentru obținerea unui profit, inclusiv lucrătorii familiali care colaborează la întreprinderea familială;

(ii) persoane care au un loc de muncă sau o întreprindere și care au fost temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, dar au avut o legătură formală cu locul de muncă, în condițiile în care următoarele grupuri au avut o legătură formală cu locul de muncă:

(I) persoanele absente de la lucru din cauza concediilor de odihnă, a organizării timpului de lucru, a concediilor medicale, a concediului de maternitate sau de paternitate; (II) persoanele aflate la cursuri de formare profesională pentru locul de muncă; (III) persoanele aflate în concediu pentru creșterea copilului, care primesc și/sau au dreptul la un venit sau la prestații legate de locul de muncă sau al căror concediu pentru creșterea copilului ar trebui să dureze cel mult 3 luni; (IV) lucrători sezonieri în extrasezon, în cazul în care îndeplinesc în continuare cu regularitate sarcini și îndatoriri pentru locul de muncă sau pentru întreprindere, excluzând îndeplinirea obligațiilor legale sau administrative; (V) persoanele absente temporar de la lucru din alte motive, în cazul în care durata preconizată a absenței este de maximum 3 luni;

(iii) persoane care produc bunuri agricole destinate în cea mai mare parte vânzării sau schimbului în natură;

(iv) persoanele care lucrează în domeniul producției proprii, lucrătorii voluntari, stagiarilor neremunerați și persoanele implicate în alte forme de muncă nu sunt incluse în categoria persoanelor ocupate pe baza acestor activități.

(3) În cazul în care rata medie anuală a inflației prognozate, utilizată pentru stabilirea salariului minim prevăzut la alin. (1), indică o modificare mai mică de 1%, salariul de bază minim garantat în plată se actualizează doar cu rata de creștere reală anuală a productivității muncii prognozate, conform prevederilor alin. (1).

(4) În situația în care atât rata medie anuală a inflației prognozate, cât și rata de creștere reală a productivității muncii prognozate indică modificări anuale de sub 1%, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată rămâne cel puțin la nivelul anului curent.

(5) După actualizarea valorii salariului de bază minim brut garantat în plată conform alin. (1), (3) și (4), se calculează noul raport dintre salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată actualizat și câștigul salarial mediu brut lunar prognozat pentru anul următor.

(6) Valoarea obținută pentru acest raport se compară cu nivelul orientativ între 47%-52% al indicatorului de referință pentru evaluarea gradului de adecvare prevăzut la art. 164 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

(7) Dacă raportul dintre valoarea salariului de bază minim brut garantat în plată aplicând formula de la alin. (1) și câștigul salarial mediu brut lunar prognozat este mai mic de 52% se negociază în cadrul Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social între limitele nivelului orientativ al indicatorului de referință pentru evaluarea gradului de adecvare prevăzut la art. 164 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — Corespondența dintre formula de calcul pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată prevăzută la art. 5 alin. (1) și criteriile stabilite la art. 4 alin. (1) este următoarea:

a) puterea de cumpărare a salariilor minime luând în considerare costul vieții se regăsește în formula de calcul prin rata inflației;

b) nivelul general al salariilor și distribuția acestora se regăsesc în formula de calcul prin raportul dintre salariul de bază minim brut și câștigul salarial mediu brut lunar;

c) rata de creștere a salariilor se regăsește în formula de calcul prin evoluția câștigului salarial mediu brut lunar avut în vedere ca numitor în raportul dintre salariul de bază minim brut și câștigul salarial mediu brut lunar;

d) nivelurile și evoluțiile productivității pe termen lung se regăsesc în formula de calcul prin rata de creștere reală a productivității muncii.

Art. 7. — Calendarul anual de implementare și de funcționare a mecanismului de stabilire a salariului minim are în vedere, în coordonare și cooperare interinstituțională, următoarele etape:

a) stabilirea obiectivelor cercetării cu consultarea partenerilor sociali în Comisia de dialog social din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale până în luna mai a anului curent;

b) colectarea datelor necesare monitorizării și evaluării impactului de la Institutul Național de Statistică până la sfârșitul lunii septembrie a anului curent, pentru datele aferente anului precedent, și de la Comisia Națională de Strategie și Prognoză până în luna august a anului curent;

c) analiza indicatorilor socioeconomiци, a scenariilor și a evaluării de impact ex ante și ex post și elaborarea Raportului anual privind actualizarea salariului minim până la data de 20 octombrie a anului curent;

d) diseminarea rezultatelor Raportului anual privind actualizarea salariului minim și propunerea de scenarii de majorare a salariului minim către partenerii sociali în luna octombrie a anului curent;

e) consultări/negocieri tripartite în cadrul Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social privind majorarea salariului minim în luna octombrie a anului curent;

f) decizia privind noul nivel al salariului minim, precum și pregătirea documentelor hotărârii Guvernului privind majorarea salariului minim în luna noiembrie a anului curent, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie a anului următor aplicării etapelor de la lit. a)-e).

★

Prezenta hotărâre transpune parțial art. 5 alin. (1), art. 5 alin. (2) lit. d), art. 5 alin. (4), art. 5 alin. (6) și art. 7 partea introductivă, art. 7 lit. d) și art. 7 lit. e) ale Directivei (UE) 2022/2.041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,

Tánczos Barna

Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,

Simona Bucura-Oprescu

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Marcel-Ioan Boloș

Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,

Bogdan-Gruia Ivan

Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,

Ștefan-Radu Oprea

Ministrul afacerilor externe,

Emilian-Horațiu Hurezeanu

București, 6 februarie 2025.

Nr. 35.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

